

PREDGOVOR

Održivi razvoj zahteva usklađenost između privrednog razvoja, socijalne pravde i zdrave životne sredine. Najvažniji princip održivog razvoja je predviđanje i sprečavanje degradacije životne sredine.

U cilju ostvarivanja održivog razvoja, zaštita životne sredine predstavlja integralni deo razvojnog procesa i ne može se posmatrati odvojeno od njega. (*Princip 4, Rio Deklaracija o životnoj sredini i razvoju, 1992*)

U inženjerskom smislu, održivi razvoj podrazumeva razvoj i projektovanje ekološki prihvatljivih procesnih sistema. Jedan od izazova koji se postavlja pred procesne inženjere jeste ostvarenje što većeg kapaciteta proizvodnje uz minimalnu potrošnju sirovina, energije i vode, kao i minimalno ispuštanje otpadnih tokova iz procesa.

Sa aspekta primene održivih tehnologija u kojima je prevencija zagađenja eko sistema primarni zadatak, IPPC direktiva sigurno predstavlja najznačajniji zakonski dokument u Evropskoj uniji. Primena IPPC direktive, odnosno u njoj sadržanih najboljih dostupnih tehnika (BAT), može u velikoj meri doprineti da poljoprivredna proizvodnja u okviru koje postoji uzgoj domaćih komercijalnih životinja i klaonička industrija, postanu ekološki prihvatljive.

Sa aspekta sanitarnog inženjeringa održivi razvoj moguć je ako se poštuju zakoni koji se odnose na zaštitu životne sredine kojim je predviđeno uređivanje oblasti upravljanja otpadom putem posebnih zakona: *Zakon o zaštiti vazduha RS, Zakon o upravljanju otpadom RS, Zakon o vodama RS, Zakoni iz oblasti veterinarstva, Zakoni iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i dr.*

Diplomskim radom na temu „*Mogućnosti insineracije otpada animalnog porekla sa aspektima zaštite životne sredine*“ nastojala sam obuhvatiti problematiku nastajanja velikih količina otpada animalnog porekla na farmama i u klaonicama, njegov štetni uticaj na životnu sredinu, jednu od mogućnosti efikasnog rešavanja animalnog otpada u sistemima za insineraciju sa korišćenjem bio mase kao inicijalnog goriva i iskorišćenjem energije koja nastaje tom prilikom.

Zahvaljujući nesebičnom zalaganju i kvalitetnim predavanjima od strane *Prof. Dr Veljka N. Đukića* tokom čitavog studija, moje interesovanje za ovu oblast je postalo veliko. Interesovanje se pretvorilo u izučavanje i na kraju kao rezultat celokupnog studiranja i interesovanja nastao je ovaj diplomski rad sa namerom da pokaže da može biti i drugačije.

Zato se ovom prilikom želim i zvanično zahvaliti mom višegodišnjem profesoru i mentoru u izradi diplomskog rada, *Prof. Dr Veljku N. Đukiću* zato što mi je nesebično pružio svu pomoć i podršku, od davanja literature, komentara i saveta koji su pomogli da se ovaj rad privede kraju.

Osećam potrebu i želju da se zahvalim mojoj porodici; roditeljima, suprugu i ćerki na strpljenju, razumevanju i pružanju podrške na sebi svojstven način, koju su pokazali tokom mog studiranja i izrade diplomskog rada.